

Vergaderjaar 2017–2018

34 960 A

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Infrastructuurfonds voor het jaar 2018
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd.

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	De producten	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	3
2.2	De productartikelen	6
2.3	Bijlagen	22
	A. Verdiepingsbijlage	22
	B. Projectoverzichten	31

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende suppletoire begroting voor het Infrastructuurfonds is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting.

– Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II, 2015–2016, 34 475 XII, nr. 12) worden bij alle begrotingsartikelen op het Infrastructuurfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de verkenningen en planuitwerkingprogramma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT-tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) verdiepingsbijlage op artikelonderdeelniveau voor de volledige looptijd tot en met 2031 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groeiparagraaf uit de begroting IenM voor 2013).

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingslag is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Infrastructuurfonds voor het jaar 2017 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. Via de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) worden alle mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
4. Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatietafel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT-projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
  - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
  - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Voorjaarsnota 2018 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid. De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht. De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Mutaties 1e suppletoire begroting 2018 (in € mln.)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten	
Stand ontwerpbegroting 2018		6.243,2	6.243,2	
Stand vastgestelde begroting 2018		6.241,3	6.241,3	
– Mutaties 1e suppletoire begroting 2018				
Kaderrelevante mutaties				
1.	Aanvullende post Infrastructuurfonds	Div.	542,5	542,5
2.	Saldo 2017	18		78,7
	Verwerking saldo 2017 op de artikelen	Alle	83,5	4,7
3.	Beter Benutten			
	– Naar GF/PF/BCF	12/13	– 20,2	– 20,2
	– Naar begroting HXII	12	– 2,7	– 2,7

		Art.	Uitgaven	Ontvangsten
	– Naar Brede Doeluitkering	12	– 26,4	– 26,4
4.	Afrekening ProRail derde tertaal 2017	13/17	40,7	40,7
5.	Hervestiging Omgevingswet	18	– 22,7	– 22,7
6.	Afoming eigen vermogen Rijkswaterstaat	18	12,4	12,4
7.	Bijdragen derden	12/13/15	11,3	11,3
8.	Topsector Logistiek	12/13	– 9,7	– 9,7
9.	Kustwacht	15	– 6,1	– 6,1
10.	Brede Doeluitkering Blanken- burgverbinding	12	– 3,1	– 3,1
	Overige mutaties	Div.	– 2,9	– 2,9
Stand 1e suppletore begroting 2018			6.837,7	6.837,7

Toelichting

1. Verhoging van het Infrastructuurfonds

Dit betreft de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. Het kabinet-Rutte III stelt aanvullende middelen beschikbaar voor het infrastructuur. In de jaren 2018 tot en met 2020 wordt eenmalig € 2 miljard toegevoegd aan het Infrastructuurfonds. Vanaf 2021 wordt het budget structureel met € 100 miljoen verhoogd.

Met uitzondering van eenmalig € 100 miljoen voor fietsinfrastructuur en structureel € 5 miljoen voor de exploitatie van infrastructuur op Caribisch Nederland, worden de middelen conform de bestaande verdeelsleutel tussen hoofdwegennet, spoorwegen en hoofdvaarwegennet verdeeld. Vanaf het jaar 2030 wordt de jaarlijkse ophoging niet meer verdeeld naar modaliteit, maar toegevoegd aan de generieke investeringsruimte op artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten ten behoeve van de vorming van het Mobiliteitsfonds.

De middelen worden bij de Eerste suppletore begroting conform bovengenoemde verdeling toegevoegd aan de investeringsruimte. De investeringsruimte betreft de budgettaire ruimte waarvoor nog geen bestuurlijke of juridische verplichtingen zijn aangegaan. De aanwending van de middelen aan nieuwe projecten en programma's geschiedt via het MIRT-spielregelkader. Middels het MIRT-overzicht en de Ontwerpbegroting 2019 wordt aanvullende informatie gegeven over de besteding van de middelen.

2. Saldo 2017

De begroting van het Infrastructuurfonds vertoont over het jaar 2017 een voordelig saldo van € 78,7 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2018 als verhoging van de ontvangsten geboekt op het artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. In dit wetsvoorstel is naast deze ontvangstenverhoging ook het volledige voordelig saldo op de juiste uitgaven- en ontvangstenartikelen (producten) begrotingstechnisch verwerkt.

3. Beter Benutten

Voor de uitvoering van het programma Beter Benutten wordt het Infrastructuurfonds in 2018 met € 49,4 miljoen verlaagd. Hieraan liggen de volgende overboekingen ten grondslag: een overboeking naar artikel

25 Brede Doeluitkering op de begroting Hoofdstuk XII (€ 26,4 miljoen); diverse overboekingen naar het Provinciefonds, het Gemeentefonds en het BTW-compensatiefonds (€ 20,2 miljoen); en een overboeking naar artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid op de begroting Hoofdstuk XII (€ 2,7 miljoen).

4. Afrekening ProRail derde tertaal 2017

ProRail ontvangt voor de in uitvoering zijnde aanlegprojecten ieder tertaal voorschotten. Deze voorschotten worden het daaropvolgende tertaal per project afgerekend op basis van de werkelijke gemaakte kosten. De technische afrekening over het derde tertaal van 2017 van te hoog bevoorschotte projecten aan ProRail bedraagt € 40,7 miljoen.

5. Herverkaveling Omgevingswet

De Omgevingswet valt sinds het kabinet Rutte-III onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De middelen bestemd voor de Omgevingswet die in 2017 niet tot besteding zijn gekomen, worden via de werking van het saldo in 2018 overgeheveld naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

6. Afroaming eigen vermogen Rijkswaterstaat

Het eigen vermogen van een baten-lastenagentschap is via de Regeling agentschappen gebonden aan een maximumomvang van 5 procent van de gemiddelde jaaromzet, berekend over de laatste drie jaar. De maximale omvang van het eigen vermogen wordt door Rijkswaterstaat overschreden. Conform de Regeling agentschappen wordt het surplus eigen vermogen uiterlijk bij de eerstvolgende supplettoire begrotingswet afgedragen aan de eigenaar (IenW). Voor het surplus eigen vermogen van Rijkswaterstaat geldt dat – in lijn met het zwaartepunt van de herkomst – deze middelen voornamelijk toegevoegd worden aan het kader van het Infrastructuurfonds.

7. Bijdragen derden

Deze post bestaat uit diverse bijdragen van derden. De belangrijkste bijdragen zijn:

- Regionale bijdragen voor wegenprojecten: N35 Zwolle – Wijthmen (€ 4,9 miljoen, waarvan € 0,9 miljoen in 2018) en A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2 (€ 0,6 miljoen).
- Regionale bijdragen voor vaarwegenprojecten: renovatie van de Waalbrug (€ 6,1 miljoen, waarvan € 3,6 miljoen in 2018), verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee (€ 1,5 miljoen), en het programma Walradarsystemen (€ 0,7 miljoen).
- Bijdragen voor spoorwegprojecten: hogere concessievergoeding voor het hoofdrailnet (€ 6,8 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen in 2018) en een ontvangst ten behoeve van de post nazorg voor het Nieuw Sleutel Project (NSP) Breda (€ 2,5 miljoen).

8. Topsector Logistiek

Voor de uitvoering van maatregelen voor de Topsector Logistiek wordt meerjarig € 32,8 miljoen overgeheveld naar de begroting Hoofdstuk XII, waarvan € 9,7 miljoen in 2018.

9. Kustwacht

Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Defensie. In het kader van de Kustwacht draagt lenW bij aan de instandhouding van de kustwachtvliegtuigen, betonnen en noodsleephulp op de Noordzee. In totaal wordt € 23,9 miljoen overgeheveld, waarvan € 6,1 miljoen in 2018.

10. Brede Doeluitkering Blankenburgverbinding

De bijdrage van lenW aan het Kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding wordt via de Brede Doeluitkering (BDU) verstrekt. Het Kwaliteitsprogramma is een pakket aan maatregelen boven op de wettelijk verplichte maatregelen die bij de aanleg van de A24 Blankenburgverbinding gelden. Hiertoe wordt € 3,1 miljoen overgeheveld naar de begroting Hoofdstuk XII.

2.2 De productartikelen

Hieronder worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht (zie leeswijzer). In de verdiepingsbijlage is een meerjarige mutatietabel opgenomen op artikelonderdeelniveau met daarbij de aansluiting tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.

Artikel 12 Hoofdwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

12 Hoofdwegennet	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	3.255.485	0	3.255.485	939.295	4.194.780	468.972	251.153	32.100	48.457
Uitgaven	2.575.982	0	2.575.982	263.686	2.839.668	544.913	234.464	51.323	43.558
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>91%</i>				<i>76%</i>				
12.01 Verkeersmanagement	3.680	0	3.680	0	3.680	0	0	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	3.680	0	3.680	0	3.680	0	0	0	0
12.02 Beheer, onderhoud en vervanging	645.593	0	645.593	19.221	664.814	0	0	0	0
12.02.01 Beheer en onderhoud	576.208	0	576.208	– 1	576.207	0	0	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	576.208	0	576.208	– 1	576.207	0	0	0	0
12.02.04 Vervanging	69.385	0	69.385	19.222	88.607	– 159	– 159	– 159	– 159
12.03 Aanleg	781.590	0	781.590	– 29.111	752.479	32.704	– 13.658	7.300	0
12.03.01 Realisatie	545.870	0	545.870	75.145	621.015	62.280	60.044	– 4.923	1.002
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	30.616	0	30.616	0	30.616	0	0	0	0
12.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen	235.720	0	235.720	– 104.256	131.464	– 29.576	– 73.702	12.223	– 1.002
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	12.407	0	12.407	– 186	12.221	300	0	0	0
12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	581.030	0	581.030	– 14.000	567.030	– 159	– 159	– 159	– 159
12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	564.089	0	564.089	0	564.089	48.928	48.928	0	0
12.06.01 Apparaatskosten RWS	447.350	0	447.350	– 28	447.322	48.928	48.928	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	447.350	0	447.350	– 28	447.322	48.928	48.928	0	0

12 Hoofdwegennet	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
12.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	116.739	0	116.739	28	116.767	0	0	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	110.739	0	110.739	28	110.767	0	0	0	0
12.07 Investeringsruimte	0	0	0	287.576	287.576	463.440	199.353	44.182	43.717
Ontvangsten	90.402	0	90.402	– 1.818	88.584	5.850	241	– 859	– 159
12.09.01 Ontvangsten	90.402	0	90.402	– 1.818	88.584	5.850	241	– 859	– 159
12.09.02 Topopgave	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De verplichtingenophoging van € 939,2 miljoen in 2018 is voornamelijk het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 699,9 miljoen), de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 287,6 miljoen) en bijstellingen op diverse projecten om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen (– € 35,7 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het verplichtingenbudget (– € 12,2 miljoen).

De verplichtingenbijstellingen om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen hebben met name betrekking op de volgende projecten en posten:

- A4 Delft-Schiedam (– € 18,8 miljoen);
- A2 passage Maastricht (– € 16,6 miljoen);
- Beheer, onderhoud en vervanging (– € 13,6 miljoen);
- A50 Ewijk-Valburg (– € 10,9 miljoen);
- A10 Tweede Coentunnel (+ € 6,9 miljoen);
- A27/A12 Utrecht (+ € 6,0 miljoen);
- Meerjarenprogramma Geluidsanering (+ € 5,0 miljoen);
- N33 Assen-Zuid (+ € 5,0 miljoen).

12.02 Beheer, onderhoud en vervanging

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 19,2 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 19,2 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

12.03 Aanleg

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 per saldo met € 29,1 miljoen verlaagd. Het artikelonderdeel wordt verlaagd als gevolg van overboekingen voor het programma Beter Benutten (– € 39,9 miljoen), meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (– € 33,0 miljoen, waarvan de terugboeking in de jaren 2019, 2020 en 2021 plaatsvindt), overboekingen naar de begroting Hoofdstuk XII (– € 8,3 miljoen), en een overboeking naar artikelonderdeel 12.04 voor de A24 Blankenburgverbinding (– € 7,7 miljoen). Hiertegenover staan verhogingen als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 56,0 miljoen), een overboeking vanuit artikelonderdeel 12.04 voor N18 Varsseveld (€ 2,4 miljoen), en

bijdragen van derden (€ 1,8 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het artikelonderdeel (– € 0,4 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 56,0 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 56,0 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Bijdragen derden

Deze post bestaat uit de bijdragen van derden aan diverse projecten. De belangrijkste bijdragen zijn:

- N35 Zwolle – Wijthmen: de gemeente Zwolle en het waterschap leveren een bijdrage voor de realisatie van een fietsbrug en grondverwerving. In totaal gaat het om € 4,9 miljoen, waarvan € 0,9 miljoen in 2018.
- A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2: de gemeente heeft een bijdrage geleverd à € 0,6 miljoen.

Overboekingen naar de begroting Hoofdstuk XII

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 8,3 miljoen verlaagd als gevolg van twee overboekingen naar de begroting Hoofdstuk XII, te weten:

- Topsector Logistiek (– € 17,5 miljoen, waarvan – € 5,2 miljoen in 2018): voor de uitvoering van het Jaarplan Topsector Logistiek worden er budgetten overgeheveld naar de begroting van HXII.
- Brede doeluitkering A24 Blankenburgverbinding (– € 3,1 miljoen): Dit betreft een overboeking vanuit het Infrastructuurfonds naar Artikel 25 Brede Doeluitkering op de begroting HXII ten behoeve van het door de Metropoolregio Rotterdam Den Haag opgestelde Kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding.

Programma Beter Benutten

Voor de uitvoering van het programma Beter Benutten wordt het artikelonderdeel in 2018 met € 39,9 miljoen verlaagd. Hieraan liggen de volgende overboekingen ten grondslag:

- Een overboeking naar artikel 25 Brede Doeluitkering op de begroting Hoofdstuk XII (€ 26,4 miljoen);
- Diverse overboekingen naar het Provinciefonds, het Gemeentefonds en het BTW-compensatiefonds (€ 10,8 miljoen);
- Een overboeking naar artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid op de begroting Hoofdstuk XII (€ 2,7 miljoen).

Kasschuiven tussen modaliteiten

Dit artikelonderdeel wordt verlaagd als gevolg van meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (– € 33,0 miljoen, waarvan de terugboeking in de jaren daarop plaatsvindt). Om voor alle modaliteiten tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale kasschuiven over de diverse jaren tussen alle modaliteiten in het Infrastructuurfonds noodzakelijk.

A24 Blankenburgverbinding

In het najaar van 2017 is het DBFM-contract voor het project A24 Blankenburgverbinding getekend. Als gevolg van het afsluiten van een DBFM-contract heeft in 2017 een betaling van € 7,7 miljoen plaatsgevonden vanaf artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen. Omdat de DBFM-conversie nog niet heeft plaatsgevonden staat het projectbudget nog op artikelonderdeel 12.03 Aanleg. Daarom wordt er nu € 7,7 miljoen overgeheveld van artikelonderdeel 12.03 Aanleg naar artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen.

N18 Varsseveld

Op het project N18 Varsseveld heeft bij de begroting 2018 een DBFM-conversie plaatsgevonden. In 2017 heeft nog een betaling van € 2,4 miljoen plaatsgevonden vanaf 12.03 Aanleg voor restwerkzaamheden die geen onderdeel uitmaken van het DBFM-contract. Dit bedrag wordt bij de eerste suppletoire begroting overgeheveld vanaf artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen naar artikelonderdeel 12.03 Aanleg.

12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verlaging van het artikelonderdeel van € 14,0 miljoen is hoofdzakelijk het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (– € 18,7 miljoen), en overboekingen tussen artikelonderdeel 12.03 Aanleg en 12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS voor de A24 Blankenburgverbinding (€ 7,7 miljoen) en de N18 Varsseveld (– € 2,4 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het artikelonderdeel (– € 0,6 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 18,7 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 18,7 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

A24 Blankenburgverbinding

In het najaar van 2017 is het DBFM-contract voor het project A24 Blankenburgverbinding getekend. Als gevolg van het afsluiten van een DBFM-contract heeft in 2017 een betaling van € 7,7 miljoen plaatsgevonden vanaf artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen. Omdat de DBFM-conversie nog niet heeft plaatsgevonden staat het projectbudget nog op artikelonderdeel 12.03 Aanleg. Daarom wordt er nu € 7,7 miljoen overgeheveld van artikelonderdeel 12.03 Aanleg naar artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen.

N18 Varsseveld

Op het project N18 Varsseveld heeft in 2017 een DBFM-conversie plaatsgevonden, waarmee het projectbudget is overgeheveld van artikelonderdeel 12.03 Aanleg naar artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen. In 2017 heeft echter nog een betaling van € 2,4 miljoen plaatsgevonden vanaf 12.03 Aanleg voor restwerkzaamheden voor de N18 Varsseveld die geen onderdeel uitmaken van het DBFM-contract. Dit bedrag wordt bij de eerste suppletoire begroting overgeheveld vanaf artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen naar artikelonderdeel 12.03 Aanleg, waar de betaling heeft plaatsgevonden.

12.06 Netwerkgebonden kosten HWN

Op dit artikelonderdeel worden de aan het netwerk te relateren apparaatskosten van Rijkswaterstaat en de overige netwerkgebonden kosten geraamd. De verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het Regeerakkoord kabinet-Rutte III heeft apparaatsconsequenties voor Rijkswaterstaat. De apparaatsconsequenties zijn reeds in beeld en resulteren in een ophoging van het artikelonderdeel 12.06 Netwerkgebonden kosten HWN in 2019 en 2020.

12.07 Investeringsruimte

De verhoging van dit artikelonderdeel is het gevolg van de verhoging van het Infrastructuurfonds zoals opgenomen in het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III.

12.09 Ontvangsten

Bij de Voorjaarsnota 2018 vinden twee mutaties plaats die per saldo leiden tot € 1,8 miljoen lagere ontvangsten. Het artikelonderdeel wordt verlaagd als gevolg van de verwerking van het saldo 2017 (€ 3,4 miljoen). Hiertegenover staat een verhoging als gevolg van bijdragen derden (€ 1,6 miljoen).

Saldo 2017

De begrotingstand in 2018 wordt met € 1,8 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 1,8 miljoen meer is ontvangen dan oorspronkelijk begroot.

Bijdragen derden

Deze post bestaat uit de bijdragen van derden aan diverse projecten. De belangrijkste bijdragen zijn:

- N35 Zwolle – Wijthmen: de gemeente Zwolle en het waterschap leveren een bijdrage voor de realisatie van een fietsbrug en grondverwerving. In totaal gaat het om € 4,9 miljoen, waarvan € 0,9 miljoen in 2018.
- A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2: de gemeente heeft een bijdrage geleverd à € 0,6 miljoen.

Artikel 13 Spoorwegen

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

13 Spoorwegen	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1° suppletoire begroting	Stand 1° suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	2.527.321	0	2.527.321	896.553	3.423.874	386.808	188.739	43.913	39.049
Uitgaven	2.190.386	0	2.190.386	219.915	2.410.301	430.516	187.698	55.852	56.493
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>91%</i>				<i>95%</i>				
13.02 Beheer, onderhoud en vervanging	1.245.258	0	1.245.258	- 70.642	1.174.616	- 4.314	- 6.515	- 5.805	- 4.744
13.03 Aanleg	766.273	0	766.273	47.784	814.057	41.055	18.845	35.704	34.889
13.03.01 Realisatieprogramma personenvervoer	505.834	0	505.834	226.121	731.955	109.608	105.532	87.296	104.141

13 Spoorwegen	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
13.03.02 Realisatieprogramma goederenvervoer	62.124	0	62.124	11.504	73.628	- 102	- 503	- 503	- 503
13.03.04 Verk. en planuitw. personenvervoer	195.706	0	195.706	- 195.282	424	- 68.451	- 86.184	- 51.089	- 68.749
13.03.05 Verk. en planuitw. goederenvervoer	2.609	0	2.609	5.441	8.050	0	0	0	0
13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	162.258	0	162.258	17.208	179.466	2.777	1.664	0	0
13.07 Rente en aflossing	16.597	0	16.597	0	16.597	0	0	0	0
13.08 Investeringsruimte	0	0	0	225.565	225.565	390.998	173.704	25.953	26.348
13.09 Ontvangsten	314.250	0	314.250	55.930	370.180	- 4.245	- 7.350	- 6.701	- 6.555

Verplichtingen

De verplichtingenophoging van € 896,6 miljoen in 2018 is voornamelijk het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 700,4 miljoen), de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 212,3 miljoen) en bijstellingen op diverse projecten om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen (- € 9,0 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het verplichtingenbudget (- € 7,1 miljoen).

De verplichtingenbijstellingen om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen hebben met name betrekking op de volgende projecten en posten:

- Sporendriehoek Noord-Nederland (- € 29,3 miljoen);
- Meerjarenprogramma Geluidsanering (+ € 27,8 miljoen);
- Landelijk verbeterprogramma overwegen (- € 11,7 miljoen);
- Infraprovider beschikbaarheidsvergoeding (+ € 8,0 miljoen).
- Rente en aflossing (- € 6,6 miljoen)
- Reservering aanpak HSL verstoringen (+ € 2,2 miljoen)

13.02 Beheer, onderhoud en vervanging

De verlaging van het artikelonderdeel in 2018 van € 70,7 miljoen is hoofdzakelijk het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (- € 70,2 miljoen) en overige mutaties (- € 0,5 miljoen)

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 70,2 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 70,2 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Intercity Brussel

Vanaf 9 april 2018 rijdt de Intercity Brussel over de HSL-Zuid. Als gevolg hiervan ontvangt lenW een lagere concessievergoeding voor het gebruik van de HSL-Zuid. Hiertegenover staat dat ProRail een hogere gebruikersvergoeding ontvangt. De hogere gebruikersvergoeding wordt in mindering gebracht op de subsidie die lenW verstrekt aan ProRail voor

beheer, onderhoud en vervanging. Hiertoe wordt dit artikelonderdeel vanaf 2019 meerjarig met € 72,4 miljoen verlaagd.

13.03 Aanleg

Het artikelonderdeel wordt in 2018 per saldo met € 47,8 miljoen verhoogd. Het artikelonderdeel wordt verhoogd als gevolg van de afrekening van ProRail over het derde tertaal 2017 (€ 40,4 miljoen), de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 27,0 miljoen), bijdragen derden (€ 4,4 miljoen), perronaanpassing Rotterdam Centraal (€ 3,8 miljoen) en geluidsmaatregelen HSL-Zuid (€ 1,7 miljoen). Hiertegenover staan verlagingen als gevolg van meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (– € 16,0 miljoen), overboekingen voor het programma Beter Benutten (– € 9,5 miljoen) en een overboeking naar de begroting Hoofdstuk XII (– € 3,8 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het artikelonderdeel (– € 0,2 miljoen). Voorts wordt in de jaren 2020 tot en met 2022 in totaal € 60 miljoen aan dit artikelonderdeel toegevoegd voor prestatieverbeteringen van de HSL-Zuid.

Afrekening ProRail derde tertaal 2017

ProRail ontvangt voor de in uitvoering zijnde aanlegprojecten ieder tertaal voorschotten. Deze voorschotten worden het daaropvolgende tertaal per project afgerekend op basis van de werkelijke gemaakte kosten. De technische afrekening over het derde tertaal van 2017 van te hoog bevoorschotte projecten aan ProRail bedraagt € 40,4 miljoen.

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 27,0 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 27,0 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Bijdragen derden

Deze post bestaat uit de bijdragen van derden aan diverse projecten. De belangrijkste bijdragen zijn:

- Hogere concessievergoeding voor het hoofdrailnet (€ 6,8 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen in 2018). De middelen worden ingezet voor de aanleg van het treinbeïnvloedingssysteem TBL1+ op de Belgische grensbaanvakken op het traject Roosendaal-Antwerpen. Een ontvangst ten behoeve van de post Nazorg voor het Nieuw Sleutel Project (NSP) Breda (€ 2,5 miljoen)

Perronaanpassing Rotterdam Centraal

lenW doet een bijdrage voor de perronaanpassing op Rotterdam Centraal. In totaal wordt € 6,5 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 3,8 miljoen in 2018. De dekking vindt plaats uit artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte. Het project heeft als doel een directe Eurostar service naar Londen, zonder overstap in Brussel, mogelijk te maken.

Geluidsmaatregelen HSL-Zuid

Bij de ontwerpbegroting 2016 zijn middelen vrijgemaakt voor het verminderen van de geluidshinder door de HSL-Zuid. Gezien de geluidsmaatregelen geen relatie hebben met de restpunten van de constructie van de HSL-Zuid, worden deze middelen overgeheveld van artikelon-

derdeel 17.03 HSL-Zuid naar planuitwerking en verkenning op artikelonderdeel 13.03 Aanleg. Bij de tweede suppletoire begroting 2017 is reeds het bedrag dat in 2017 geraamd stond (€ 1,7 miljoen) overgeheveld naar artikelonderdeel 13.03 Aanleg.

Kasschuiven tussen modaliteiten

Het artikelonderdeel wordt verlaagd als gevolg van meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (– € 16,0 miljoen, waarvan de terugboeking in de jaren daarop plaatsvindt). Om voor alle modaliteiten tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren tussen alle modaliteiten in het Infrastructuurfonds noodzakelijk.

Programma Beter Benutten

Voor de uitvoering van het programma Beter Benutten wordt het artikelonderdeel in 2018 met € 9,5 miljoen verlaagd door diverse overboekingen naar het Provinciefonds en het BTW-compensatiefonds.

Overboeking naar de begroting Hoofdstuk XII

Het artikelonderdeel wordt in 2018 met € 8,3 miljoen verlaagd als gevolg van een overboeking naar de begroting Hoofdstuk XII voor de uitvoering van de Topsector Logistiek (– € 12,9 miljoen, waarvan – € 3,8 miljoen in 2018)

Prestatieverbetering HSL-Zuid

In de 40e voortgangsrapportage van de HSL-zuid is aangekondigd € 60 miljoen vrij te maken voor infrastructurele maatregelen ter verbetering van de prestaties op de HSL-Zuid (Kamerstukken, 2017–2018, 22 026, nr. 498). In 2017 heeft reeds een verplichtingenoverboeking plaatsgevonden. Dit betreft de meerjarige doorwerking voor de periode 2020–2022.

13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Het artikelonderdeel wordt in 2018 met € 17,2 miljoen verhoogd als gevolg van de verwerking van het saldo over 2017 (€ 14,2 miljoen) en een opdracht aan het consortium Infraspeed in het kader van de HSL-Zuid (€ 3,0 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 14,2 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 14,2 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Opdracht Infraspeed HSL-Zuid

Het nemen van maatregelen tegen de zettingenproblematiek op de HSL-Zuid, verloopt via het consortium Infraspeed. Hiertoe worden middelen overgeheveld vanuit artikelonderdeel 17.03 HSL-Zuid naar artikelonderdeel 13.04 Geïntegreerde contractvormen (€ 7,4 miljoen, waarvan € 3,0 miljoen in 2018).

13.08 Investeringsruimte

Het artikelonderdeel wordt in 2018 per saldo met € 225,6 miljoen verhoogd. Het artikelonderdeel wordt verhoogd als gevolg van de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 212,3 miljoen) en de verwerking van het saldo over 2017 (€ 19,1 miljoen). Daartegenover staan verlagingen als gevolg van een perronaanpassing op Rotterdam Centraal (– € 3,8 miljoen) en zettingsproblematiek op de HSL-Zuid (– € 2,1 miljoen). Voorts wordt in de jaren 2020 tot en met 2022 in totaal € 60 miljoen uit de investeringsruimte onttrokken voor prestatieverbeteringen van de HSL-Zuid.

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 19,1 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 19,1 miljoen minder dekking uit de investeringsruimte heeft plaatsgevonden dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Perronaanpassing Rotterdam Centraal

lenW doet een bijdrage voor de perronaanpassing op Rotterdam Centraal. In totaal wordt € 6,5 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 3,8 miljoen in 2018. De dekking vindt plaats uit artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte. Het project heeft als doel een directe Eurostar service naar Londen, zonder overstap in Brussel, mogelijk te maken.

Zettingenproblematiek HSL-Zuid

De verwachte kosten voor het oplossen van de zettingenproblematiek op de HSL-Zuid valt € 6,4 miljoen hoger uit dan tot nu toe verwacht. Hiertoe wordt € 6,4 miljoen, waarvan € 2,1 miljoen in 2018 overgeheveld vanuit artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte naar artikelonderdeel 17.03 HSL-Zuid.

Prestatieverbetering HSL-Zuid

In de 40e voortgangsrapportage van de HSL-zuid is aangekondigd € 60 miljoen vrij te maken voor infrastructurele maatregelen ter verbetering van de prestaties op de HSL-Zuid (Kamerstukken, 2017–2018, 22 026, nr. 498). In 2017 heeft reeds een verplichtingenoverboeking plaatsgevonden. Dit betreft de meerjarige doorwerking voor de periode 2020–2022.

13.09 Ontvangsten

De hogere ontvangsten bij Eerste suppletoire begroting 2018 van € 55,9 miljoen is het gevolg van de afrekening van ProRail over het derde tertaal 2017 (€ 40,4 miljoen), de verwerking van het saldo over 2017 (€ 11,6 miljoen), en bijdragen van derden (€ 3,9 miljoen).

Afrekening ProRail derde tertaal 2017

ProRail ontvangt voor de in uitvoering zijnde aanlegprojecten ieder tertaal voorschotten. Deze voorschotten worden het daaropvolgende tertaal per project afgerekend op basis van de werkelijke gemaakte kosten. De technische afrekening over het derde tertaal van 2017 van te hoog bevoorschotte projecten aan ProRail bedraagt € 40,4 miljoen.

Saldo 2017

De begrotingstand in 2018 wordt met € 11,6 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 11,6 miljoen minder is ontvangen dan oorspronkelijk begroot.

Bijdragen van derden

Deze post bestaat uit de bijdragen van derden aan diverse projecten. De belangrijkste bijdragen zijn:

- Hogere concessievergoeding voor het hoofdrailnet (€ 6,8 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen in 2018). De middelen worden ingezet voor de aanleg van het treinbeïnvloedingssysteem TBL1+ op de Belgische grensbaanvakken op het traject Roosendaal-Antwerpen.
- Een ontvangst ten behoeve van de post nazorg voor het Nieuw Sleutel Project (NSP) Breda (€ 2,5 miljoen).

Intercity Brussel

Vanaf 9 april 2018 rijdt de Intercity Brussel over de HSL-Zuid. Als gevolg hiervan ontvangt lenW een lagere concessievergoeding voor het gebruik van de HSL-Zuid. Hiertegenover staat dat ProRail een hogere gebruikersvergoeding ontvangt. De hogere gebruikersvergoeding wordt in mindering gebracht op de subsidie die lenW verstrekt aan ProRail voor beheer, onderhoud en vervanging. Hiertoe wordt dit artikelonderdeel vanaf 2019 meerjarig met € 72,4 miljoen verlaagd.

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletore begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

14 Regionaal, lokale infrastructuur	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletore begroting	Stand 1 ^e suppletore begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	59.087	0	59.087	26.565	85.652	- 58.751	9.811	0	0
Uitgaven	246.600	0	246.600	- 43.444	203.156	- 58.761	9.811	0	0
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>				<i>70%</i>				
<i>14.01 Grote regionaal/lokale projecten</i>	<i>194.764</i>	<i>0</i>	<i>194.764</i>	<i>1.206</i>	<i>195.970</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
14.01.02 Planuitw. progr. Reg./lok.	0	0	0	498	498	0	0	0	0
14.01.03 Realisatieprogramma Reg./lok.	194.764	0	194.764	708	195.472	0	0	0	0
14.01.04 Investeringsruimte	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>14.02 Regionale Mob. Fondsen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>14.03 RSP-ZZL: Pakket Bereikbaarheid</i>	<i>51.836</i>	<i>0</i>	<i>51.836</i>	<i>- 44.650</i>	<i>7.186</i>	<i>- 58.761</i>	<i>9.811</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
14.03.01 RSP – ZZL: RB projecten	2.595	0	2.595	- 259	2.336	- 10	0	0	0
14.03.02 RSP – ZZL: RB mob. fondsen	33.034	0	33.034	- 33.034	0	- 42.544	27.238	0	0
14.03.03 RSP – ZZL: REP	16.207	0	16.207	- 11.357	4.850	- 16.207	- 17.427	0	0
<i>14.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Verplichtingen

De hogere verplichtingen worden veroorzaakt door meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (€ 48,9 miljoen) de technische verwerking van het saldo over 2017 (– € 22,4 miljoen).

14.03 RSP-ZZL: Pakket Bereikbaarheid

Het artikelonderdeel wordt per saldo met € 43,4 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (– € 92,4 miljoen) en meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (€ 49,0 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 92,4 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 92,4 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Kasschuiven tussen modaliteiten

Het artikelonderdeel wordt verlaagd als gevolg van meerjarig budgetneutrale kasschuiven tussen modaliteiten (€ 49,0 miljoen, waarvan de terugboeking in de jaren daarop plaatsvindt). Om voor alle modaliteiten tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren tussen alle modaliteiten in het Infrastructuurfonds noodzakelijk.

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

15 Hoofdvaarwegennet	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	863.989	0	863.989	135.306	999.295	34.548	6.721	- 12.636	2.635
Uitgaven	964.746	0	964.746	40.654	1.005.400	60.048	34.721	- 9.063	4.935
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>99%</i>				<i>81%</i>				
15.01 Verkeersmanagement	8.525	0	8.525	0	8.525	0	0	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	8.525	0	8.525	0	8.525	0	0	0	0
15.02 Beheer, onderhoud en vervanging	376.866	0	376.866	20.718	397.584	- 4.718	- 4.718	- 5.928	0
15.02.01 Beheer en onderhoud	269.466	0	269.466	- 7.050	262.416	- 5.928	- 5.928	- 5.928	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	264.728	0	264.728	- 3.230	261.498	- 5.928	- 5.928	- 5.928	0
15.02.04 Vervanging	107.400	0	107.400	27.768	135.168	1.210	1.210	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.03 Aanleg	227.570	0	227.570	- 8.601	218.969	- 1.618	8.000	- 8.000	0
15.03.01 Realisatie	218.362	0	218.362	- 6.589	211.773	- 1.214	7.963	9.218	0
15.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen	9.208	0	9.208	- 2.012	7.196	- 404	37	- 17.218	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	379	0	379	- 1	378	0	0	0	0
15.04 Geïntegreerde contractvormen	44.839	0	44.839	- 9.090	35.749	0	0	0	0

15 Hoofdvaarwegennet	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
<i>15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN</i>	306.946	0	306.946	0	306.946	0	0	0	0
15.06.01 Apparaatskosten RWS	278.254	0	278.254	0	278.254	0	0	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	278.254	0	278.254	0	278.254	0	0	0	0
15.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	28.692	0	28.692	0	28.692	0	0	0	0
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	28.692	0	28.692	0	28.692	0	0	0	0
15.07 Investeringsruimte	0	0	0	37.627	37.627	66.384	31.439	4.865	4.935
15.09 Ontvangsten	131.197	0	131.197	3.436	134.633	1.210	1.210	0	0

Verplichtingen

De verplichtingenophoging van € 135,3 miljoen in 2018 is voornamelijk het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 29,6 miljoen), de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 37,6 miljoen) en bijstellingen op diverse projecten om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen (€ 68,7 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het verplichtingenbudget (– € 0,7 miljoen).

De verplichtingenbijstellingen om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen hebben met name betrekking op de volgende projecten en posten:

- Nieuwe Sluis Terneuzen (€ 49,0 miljoen);
- Lekkanaal (€ 6,0 miljoen);
- Beheer, onderhoud en vervanging (€ 5,0 miljoen).

15.02 Beheer, onderhoud en vervanging

De verhoging van dit artikelonderdeel van per saldo € 20,7 miljoen is het gevolg van drie mutaties, te weten de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 23,2 miljoen), bijdragen derden (€ 3,6 miljoen), en overboekingen naar het Ministerie van Defensie (– € 6,1 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 23,2 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 23,2 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Bijdragen derden

Voor de renovatie van de Waalbrug wordt een bijdrage van de gemeente Nijmegen ontvangen van € 6,1 miljoen, waarvan € 3,6 miljoen in 2018.

Overboekingen Ministerie van Defensie

Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Defensie. In het kader van de Kustwacht draagt lenW bij aan de instandhouding van de kustwachtvliegtuigen, betonnen en noodsleephulp op de Noordzee. In totaal wordt € 23,9 miljoen overgeheveld, waarvan € 6,1 miljoen in 2018.

15.03 Aanleg

Het artikelonderdeel wordt per saldo met € 8,6 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (– € 10,9 miljoen) en bijdragen derden (€ 2,2 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verhoging van het artikelonderdeel (€ 0,1 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 10,9 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 10,9 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Bijdragen derden

Dit betreft een bijdrage van Vlaanderen voor het programma Walradarsystemen voor de radartoren Ossensise en Capfiller radarsysteem (€ 0,7 miljoen) en een bijdrage van de provincie Groningen voor het ontwikkelen van een vogelbroedeiland binnen het project verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee (€ 1,5 miljoen).

15.04 Geïntegreerde contractvormen

De verlaging van het artikelonderdeel met € 9,1 miljoen is met name het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (– € 8,3 miljoen). Dit betekent dat in 2017 € 8,3 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft. Tot slot leiden overige mutaties tot een verlaging van het artikelonderdeel (– € 0,8 miljoen).

15.07 Investeringsruimte

De verhoging van dit artikelonderdeel is het gevolg van de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit in het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III.

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	310.309	0	310.309	433.888	744.197	2.323	4.257	0	0
Uitgaven	262.497	0	262.497	61.057	323.554	- 20.423	- 12.943	- 16.600	- 16.700

17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	100%				45%				
17.02 Betuweroute	4.942	0	4.942	2.093	7.035	0	0	0	0
17.03 Hogesnelheidslijn-Zuid	8.894	0	8.894	1.294	10.188	- 20.423	- 12.943	- 16.600	- 16.700
17.03.01 Realisatie HSL-Zuid	8.894	0	8.894	1.294	10.188	- 20.423	- 12.943	- 16.600	- 16.700
17.06 Project Mainportontwikkeling R'dam	34.940	0	34.940	3.976	38.916	0	0	0	0
17.07 ERTMS	98.823	0	98.823	24.582	123.405	0	0	0	0
17.08 Zuidasdok	114.898	0	114.898	29.112	144.010	0	0	0	0
17.09 Ontvangsten	30.436	0	30.436	- 838	29.598	0	621	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen worden met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 442,2 miljoen).

17.07 ERTMS

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 24,6 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 26,6 miljoen) en een overboeking naar de begroting Hoofdstuk XII (- € 2,0 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 26,6 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 26,6 miljoen minder is uitgegeven aan het programma ERTMS dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboeking begroting Hoofdstuk XII

De apparaatsuitgaven ten behoeve van het programma ERTMS worden verantwoord op artikel 98 Apparaatsuitgaven Kerndepartement op de begroting Hoofdstuk XII. Op de apparaatsuitgaven hebben zich in 2017 vertragingen voorgedaan. Het niet-uitgeputte apparaatsbudget is in 2017 teruggeboekt naar het Infrastructuurfonds, zodat het budget voor ERTMS in stand blijft. Een deel van deze overgehevelde budgetten (€ 2,0 miljoen) vloeien bij de Eerste suppletoire begroting terug naar de begroting Hoofdstuk XII.

17.08 ZuidasDok

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 29,1 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 29,1 miljoen minder is uitgegeven aan het project ZuidasDok dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	2.966	- 1.872	1.094	54.278	55.372	3.754	4.777	5.000	5.000
Uitgaven	2.966	- 1.872	1.094	54.514	55.608	3.754	4.777	5.000	5.000
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>				<i>0%</i>				
<i>18.01 Saldo van de afgesloten rekeningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.02 Beter Benutten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.03 Intermodaal vervoer</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.04 Gebiedsgerichte aanpak (UPR)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.06 Externe veiligheid</i>	<i>1.016</i>	<i>0</i>	<i>1.016</i>	<i>4.627</i>	<i>5.643</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.07 Modaliteitsonafhankelijke kennis en expertise</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.08 Netwerkoverstijgende kosten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>44.887</i>	<i>44.887</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.08.01 Apparaatskosten RWS – Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.08.02 Overige netwerkoverstijgende kosten – Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.08.03 Afroaming eigen vermogen RWS</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>44.887</i>	<i>44.887</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.11 Investeringsruimte</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>
<i>18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.12.01 Beheer en onderhoud</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.12.02 Vervanging</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.13 Tol gefinancierde uitgaven</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.14 Minregel: rentevrijval</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.15 Ramingsbijstelling en kasschuif</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.15.01 Ramingsbijstelling</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.15.02 Kasschuif</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.16 Reservering Omgevingswet</i>	<i>1.950</i>	<i>- 1.872</i>	<i>78</i>	<i>0</i>	<i>78</i>	<i>- 1.246</i>	<i>- 223</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>12.376</i>	<i>12.376</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>78.728</i>	<i>78.728</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Verplichtingen

De verplichtingenophoging van € 54,2 miljoen in 2018 is voornamelijk het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 56,7 miljoen), een overboeking naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kader van de Omgevingswet (– € 22,7 miljoen), afroaming van eigen vermogen van Rijkswaterstaat (€ 12,4 miljoen) en de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 5,0 miljoen). Tot slot leiden overige mutaties tot een verhoging van het verplichtingenbudget (€ 2,9 miljoen).

18.06 Externe veiligheid

Dit artikelonderdeel wordt met € 4,6 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 4,6 miljoen minder aan Externe veiligheid is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

18.08 Netwerkoverstijgende kosten

De verhoging van dit artikelonderdeel is het gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017 (€ 32,5 miljoen) en afroming van het eigen vermogen van Rijkswaterstaat (€ 12,4 miljoen).

Saldo 2017

Dit artikelonderdeel wordt in 2018 met € 32,5 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2017. Dit betekent dat in 2017 € 32,5 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2018 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Afoming eigen vermogen Rijkswaterstaat

Het eigen vermogen van een baten-lastenagentschap is via de Regeling agentschappen gebonden aan een maximumomvang van 5 procent van de gemiddelde jaaromzet, berekend over de laatste drie jaar. De maximale omvang van het eigen vermogen wordt door Rijkswaterstaat overschreden. Conform de Regeling agentschappen wordt het surplus eigen vermogen uiterlijk bij de eerstvolgende suppletore begrotingswet afgedragen aan de eigenaar (IenW). Voor het surplus eigen vermogen van Rijkswaterstaat geldt dat – in lijn met het zwaartepunt van de herkomst – deze middelen vooralsnog toegevoegd worden aan het kader van het Infrastructuurfonds.

18.11 Investeringsruimte

De verhoging van dit artikelonderdeel is het gevolg van de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III.

18.16 Reservering Omgevingswet

De Omgevingswet valt sinds het kabinet Rutte-III onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De middelen bestemd voor de Omgevingswet die via de werking van het saldo naar 2018 zijn geschoven (€ 22,7 miljoen), worden overgeheveld naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (– € 22,7 miljoen). Per saldo wijzigt dit artikelonderdeel niet.

18.09 Ontvangsten

De hogere ontvangsten zijn een gevolg van de afroming van het eigen vermogen bij Rijkswaterstaat zoals toegelicht bij artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten.

18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen

Zoals in het algemene deel van deze memorie van toelichting reeds is aangegeven, bedraagt het voordelig saldo van het fonds over het jaar 2017 € 78,7 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten en wordt in 2017 geheel ten gunste gebracht van het artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. Bij alle uitgaven- en ontvangstenartikelen zijn in dit wetsvoorstel mutaties opgenomen, die voortvloeien uit de verdeling van het voordelig saldo van de afgesloten rekeningen naar de juiste artikelen en producten.

Artikel 19 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (bedragen x € 1.000)

19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Ontvangsten	5.676.892	- 1.872	5.675.020	448.568	6.123.588	957.232	463.807	94.072	100.000
<i>19.09 Ten laste van begroting lenW</i>	<i>5.676.892</i>	<i>- 1.872</i>	<i>5.675.020</i>	<i>448.568</i>	<i>6.123.588</i>	<i>957.232</i>	<i>463.807</i>	<i>94.072</i>	<i>100.000</i>

19.09 Ontvangsten

De opwaartse bijstelling van de ontvangsten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. Daarnaast vinden diverse overboekingen naar de begroting Hoofdstuk XII plaats. De belangrijkste overboekingen worden toegelicht in paragraaf 2.1. Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties.

2.3 Bijlagen

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerp-begroting 2018 weergegeven, waarbij de Voorjaarsnotamutaties zijn verbijzonderd. De Voorjaarsnotamutaties worden in de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

Artikel 12 Hoofdwegennet	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Artikel 12 Hoofdwegennet															
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.01 Verkeersmngmt.		3.680	3.681	3.680	3.677	3.674	3.673	3.672	3.670	3.670	3.670	3.678	3.678	3.678	3.678
Mutaties voorjaarsnota 2018		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.01 Verkeersmngmt.		3.680	3.681	3.680	3.677	3.674	3.673	3.672	3.670	3.670	3.670	3.678	3.678	3.678	3.678
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.02 Beheer, onderhoud & verv.		645.593	637.675	529.783	625.827	587.072	590.282	619.225	644.537	644.537	745.454	753.749	763.863	801.146	470.947
Saldo 2017	19.221	19.221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2018		664.814	637.675	529.783	625.827	587.072	590.282	619.225	644.537	644.537	745.454	753.749	763.863	801.146	470.947
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.02 Beheer, onderhoud & verv.		781.590	905.105	1.160.531	1.215.916	1.472.204	1.755.537	1.577.124	1.385.881	1.039.565	777.286	576.803	217.083	545.000	35.677
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.03 Aanleg		345													
A12 Ede-Grijsoord	345														
A24 Blankenburgverbinding	-7.720														
A27/A1 Utrecht-Emmes-Bunschoten	48														
BCF: Beier Benutzen GF	-165														
BCF: Beier Benutzen PF	-833														
Bijdragen derden Hoofdwegennet	8.218	6.009	400	-700			709								
GF: Beier Benutzen	-2.585														
HXII/BDU: Blankenburgverbinding	-3.136														
HXII/BDU: Uitvoering resjopakketten vervolg BB	-26.431														
HXII: Beier Benutzen	-2.698														
HXII: Topsector Logistiek	-17.532														
Kasschuiven binnen Hoofdwegennet	0														
Kasschuiven tussen modaliteiten	0														
N18 Varsseveld	2.394	8.000										750			
PF: Beier Benutzen	-7.208														
Saldo 2017	55.987														
Mutaties voorjaarsnota 2018		-29.111	32.704	-13.658	7.300	0	0	709	0	0	0	750	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.03 Aanleg		752.479	937.809	1.146.873	1.223.216	1.472.204	1.755.537	1.577.833	1.385.881	1.039.565	777.286	577.553	217.083	545.000	35.677
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.04 GIV/PPS		581.030	455.632	460.687	410.514	397.500	367.071	360.979	363.972	376.467	334.809	323.776	393.981	24.997	334.074
A12 Ede-Grijsoord	-345														
A24 Blankenburgverbinding	7.720														
A27/A1 Utrecht-Emmes-Bunschoten	-48														
Bijdragen derden Hoofdwegennet	471														
N18 Varsseveld	-2.394														
Saldo 2017	-18.710														
Mutaties voorjaarsnota 2018		-14.000	-159	-159	-159	-159	-159	249	669	571					
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.04 GIV/PPS		567.030	455.473	460.528	410.355	397.341	366.912	361.228	364.641	377.038	334.809	323.776	393.981	24.997	334.074
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.06 Netwerk HWN		564.089	552.488	552.704	546.112	513.419	516.273	507.026	507.821	508.763	508.115	516.452	516.452	516.452	516.452
Aanvullende post: Infrastructuurfonds	97.857														
Mutaties voorjaarsnota 2018		0	48.928	48.929	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.06 Netwerk HWN		564.089	601.416	601.633	546.112	513.419	516.273	507.026	507.821	508.763	508.115	516.452	516.452	516.452	516.452
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aanvullende post: Infrastructuurfonds	1.394.043														
BCF: Halve aansluiting AG	-130														
PF: Halve aansluiting AG	-620														
Mutaties voorjaarsnota 2018		287.576	463.440	199.353	44.182	43.717	50.825	50.825	50.825	50.825	50.825	50.825	50.825	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte		287.576	463.440	199.353	44.182	43.717	50.825	50.825	50.825	50.825	50.825	50.825	288.097	196.045	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 HWN		2.575.982	2.554.581	2.707.385	2.805.046	2.973.869	3.232.836	3.068.026	2.905.881	2.573.002	2.369.334	2.404.074	2.132.229	2.087.318	1.360.828
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 HWN		2.839.668	3.099.494	2.941.850	2.857.369	3.017.427	3.283.502	3.119.809	2.957.375	2.624.398	2.420.159	2.454.889	2.183.154	2.087.318	1.360.828
Totaal uitgaven stand Miljoenennota 2019 HWN		2.839.668	3.099.494	2.941.850	2.857.369	3.017.427	3.283.502	3.119.809	2.957.375	2.624.398	2.420.159	2.454.889	2.183.154	2.087.318	1.360.828
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2018 HWN		2.839.668	3.099.494	2.941.850	2.857.369	3.017.427	3.283.502	3.119.809	2.957.375	2.624.398	2.420.159	2.454.889	2.183.154	2.087.318	1.360.828
Realisatie 2018 HWN		2.839.668	3.099.494	2.941.850	2.857.369	3.017.427	3.283.502	3.119.809	2.957.375	2.624.398	2.420.159	2.454.889	2.183.154	2.087.318	1.360.828
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten HWN		90.402	55.343	90.501	146.914	133.540	57.345	63.078	43.034	43.130	43.034	47.234	42.534	42.534	46.733
Bijdragen derden Hoofdwegennet	8.689														
Saldo 2017	-3.395	1.577	5.850	241	-859	-159	958		669	571					

Artikel 12 Hoofdwegenwet	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Mutaties voorjaarsnota 2018		- 1.818	5.850	241	- 859	- 159	- 159	958	669	571	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten		88.584	61.193	90.742	148.055	133.381	57.186	64.036	43.703	43.701	43.034	47.234	42.534	42.534	46.733
HWN															

Artikel 13 Spoorwegen

	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderhoud & verv.															
Bijdragen derden Spoorwegen	-76,764	1.245,258	1.238,588	1.293,225	1.305,578	1.274,758	1.277,728	1.282,479	1.257,016	1.287,050	1.293,688	1.300,256	1.343,567	1.343,580	1.382,646
Ophooging BOV vanuit aanlegprojecten	24,793	33	681	1.985	1.646	2.561	2.561	2.666	-9,212	-4,703	-4,724	-4,745	-4,766	-4,788	-4,810
Saldo 2017	-70,212	-70,212							3,214	3,214	3,195	3,226	2,11		
Mutaties voorjaarsnota 2018															
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderhoud & verv.		1.174,616	1.234,254	1.286,710	1.299,773	1.270,014	1.274,889	1.279,843	1.251,018	1.285,561	1.292,159	1.298,737	1.339,012	1.338,802	1.377,836
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 13.03 Aanleg															
Afrekening Profiel 3e traal 2017	40,382	766,273	635,907	593,477	719,958	684,418	441,138	375,347	626,617	304,664	321,922	323,384	192,882	203,007	0
BCF: Beter Benutten PF	-700														
BCF: Boogveld	-29														
Bijdragen derden Spoorwegen	9,626	4,376	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750			-2
Correlatie kasschuif OB2018	-2														
Geluidsmaatregelen HSL-Zuid	68,834	1,888	19,746	14,100	16,600	16,700									
GF: Boogveld	-137														
HXL: Topsector Logistiek	-12,947	-3,817	-4,521	-4,609											
Kasschuiven binnen Regionaal, lokale infrastructuur	0	-48,950	58,761	-9,811											
Kasschuiven tussen modaliteiten	0	33,000	-33,000												
Nazorg spoorprojecten	3														
Ophooging BOV vanuit aanlegprojecten	-24,793	-33	-681	-1,585	-1,646	-2,561	-2,561	-2,666	-3,214	-3,214	-3,195	-3,226	-2,11		
Perronaanpassing Rotterdam CS Eurostar	3,800	3,800													
PF: Beter Benutten	-8,758	-8,758													
Prestatieverbetering HSL-Zuid	60,000														
Saldo 2017	26,959	26,959													
Mutaties voorjaarsnota 2018															
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 13.03 Aanleg		814,057	676,962	612,322	795,662	719,307	439,327	373,431	624,153	301,450	318,727	320,158	192,671	203,005	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 13.04 GIV/PPS															
Opdracht Infraspied HSL-Zuid	7,413	162,258	147,583	156,570	160,882	161,053	171,057	172,787	173,656	174,177	173,103	168,132	77,180	77,180	38,590
Saldo 2017	14,236	2,972	2,777	1,864											
Mutaties voorjaarsnota 2018															
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 13.04 GIV/PPS		179,466	150,360	158,234	160,882	161,053	171,057	172,787	173,656	174,177	173,103	168,132	77,180	77,180	38,590
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 13.07 Rente & aff.															
Mutaties voorjaarsnota 2018		16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 13.07 Rente & aff.		16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597	16,597
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte															
Aanvullende post Infrastructuurfonds	1,156,300	0	15,500	35,162	29,000	48,000	6,000	9,500	21,300	16,300	16,300	16,299	350,224	285,172	200,662
Perronaanpassing Rotterdam CS Eurostar	-3,800	212,322	393,088	195,904	45,953	46,348	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525
Prestatieverbetering HSL-Zuid	-60,000	-3,800													
Saldo 2017	19,142	19,142													
Subsidieverstelling RSP	1														
Zettingenproblematiek HSL-Zuid	-6,400	-2,100	-2,100	-2,200											
Mutaties voorjaarsnota 2018															
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte		225,565	406,498	208,866	25,953	26,348	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525	37,525
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Spoorwegen		2,190,386	2,054,155	2,095,031	2,232,015	2,185,826	1,912,520	1,856,710	2,095,186	1,796,788	1,821,610	1,824,668	1,980,450	1,925,546	1,638,495
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Spoorwegen		2,410,301	2,484,671	2,292,729	2,287,867	2,242,319	1,945,395	1,889,683	2,124,249	1,831,610	1,854,411	1,857,448	2,013,209	1,920,756	1,633,685
Totaal uitgaven stand Miljoenennota 2019 Spoorwegen		2,410,301	2,484,671	2,282,729	2,287,867	2,242,319	1,945,395	1,889,683	2,124,249	1,831,610	1,854,411	1,857,448	2,013,209	1,920,756	1,633,685
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2018 Spoorwegen		2,410,301	2,484,671	2,282,729	2,287,867	2,242,319	1,945,395	1,889,683	2,124,249	1,831,610	1,854,411	1,857,448	2,013,209	1,920,756	1,633,685
Realisatie 2018 Spoorwegen		2,410,301	2,484,671	2,282,729	2,287,867	2,242,319	1,945,395	1,889,683	2,124,249	1,831,610	1,854,411	1,857,448	2,013,209	1,920,756	1,633,685
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten spoorw.		314,250	202,214	197,329	202,263	207,106	208,641	195,074	320,728	201,836	201,857	201,878	201,899	201,921	201,943
Afrekening Profiel 3e traal 2017	40,382														
Bijdragen derden Spoorwegen	3,913	-4,245	-4,245	-7,350	-6,701	-6,555	-4,650	-4,552	-8,462	-4,703	-4,724	-4,745	-4,766	-4,788	-4,810
Saldo 2017	11,635														
Mutaties voorjaarsnota 2018		55,930	-4,245	-7,350	-6,701	-6,555	-4,650	-4,552	-8,462	-4,703	-4,724	-4,745	-4,766	-4,788	-4,810
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten spoorw.		370,180	197,969	189,979	195,562	200,551	203,991	190,522	312,266	197,133	197,133	197,133	197,133	197,133	197,133

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 14.01 Grote reg./lok.proj.	1.206	194.764	109.215	102.607	84.529	1.605	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Saldo 2017	1.206	1.206	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 14.01 Grote reg./lok.proj.	195.970	109.215	102.607	84.529	84.529	1.605	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 14.02 Reg.Mob.fonds.	0	0	9.233	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 14.02 Reg.Mob.fonds.	0	0	9.233	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZZL	0	51.836	91.896	58.774	12.100	3.493	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven binnen Regionaal, lokale infrastructuur	0	48.950	-58.761	9.811											
Saldo 2017	-93.599	-93.599													
Subsidievestiging RSP	-1	-1													
Mutaties voorjaarsnota 2018	-44.650	-58.761	9.811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZZL	7.186	33.135	68.585	12.100	12.100	3.493	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Reg./Lok.infra.	246.600	201.111	170.614	96.629	96.629	5.098	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Reg./Lok.infra.	203.156	142.350	180.425	96.629	96.629	5.098	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Totaal uitgaven stand Miljoenennota 2019 Reg./Lok.infra.	203.156	142.350	180.425	96.629	96.629	5.098	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2018 Reg./Lok.infra.	203.156	142.350	180.425	96.629	96.629	5.098	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Realisatie 2018 Reg./Lok.infra.	203.156	142.350	180.425	96.629	96.629	5.098	40.596	1.606	9.336	9.335	9.336	9.969	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten Reg./lok.infra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 15 Hoofdwaawegennet

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Artikel 15 Hoofdwaawegennet														
Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.01 Verkeersmgmt.	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525
Mutaties voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.01 Verkeersmgmt.	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525	8.525
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.02 Beheer, onderh.& verw.	376.866	386.647	294.409	214.636	298.197	330.323	260.850	231.841	232.721	231.357	311.783	319.477	311.478	206.094
Bijdragen derden Hoofdwaawegennet	6.050	1.210	1.210											
Defensie; Dorniers Kustwacht	-2.1014	-5.928	-5.928	-5.928	-5.928									
Defensie; noodsteunhulp en betoning Kustwacht	-2.878													
Saldo 2017	23.196													
Mutaties voorjaarsnota 2018	20.718	-4.718	-4.718	-5.928	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.02 Beheer, onderh.& verw.	387.584	381.929	289.691	208.708	298.197	330.323	260.850	231.841	232.721	231.357	311.783	319.477	311.478	206.094
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.03 Aanleg	227.570	323.205	286.411	233.580	203.242	57.040	85.960	97.741	242.469	246.966	110.739	51.435	76.685	21.721
Bijdragen derden Hoofdwaawegennet	2.185													
Derde kolk Beatrixsluis	146													
HXL: Topsector Logistiek	-2.294	-1.618												
Kasschuiven tussen modaliteiten	0		8.000	-8.000										
Saldo 2017	-10.901													
Zeeoegang IJmond	645													
Mutaties voorjaarsnota 2018	-8.601	-1.618	8.000	-8.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.03 Aanleg	218.969	321.587	294.411	225.580	203.242	57.040	85.960	97.741	242.469	246.966	110.739	51.435	76.685	21.721
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.04 GIV/PPS	44.839	232.771	166.789	46.912	53.284	45.022	44.648	44.930	44.322	43.725	42.951	42.629	42.573	42.539
Derde kolk Beatrixsluis	-146													
Saldo 2017	-8.299													
Zeeoegang IJmond	-645													
Mutaties voorjaarsnota 2018	-9.090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.04 GIV/PPS	35.749	232.771	166.789	46.912	53.284	45.022	44.648	44.930	44.322	43.725	42.951	42.629	42.573	42.539
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.06 Netwerk HVWN	306.946	303.130	302.108	300.596	295.118	293.620	293.902	292.922	293.403	294.680	297.260	297.260	297.260	297.260
Mutaties voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.06 Netwerk HVWN	306.946	303.130	302.108	300.596	295.118	293.620	293.902	292.922	293.403	294.680	297.260	297.260	297.260	297.260
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte HVWN	0	0	0	0	0	0	0	0	20.000	48.373	3.627	39.929	38.342	0
Aanvullende post Infrastructuurfonds	191.800													
Mutaties voorjaarsnota 2018	37.627	66.384	31.439	4.865	4.935	6.650	6.650	6.650	6.650	6.650	6.650	6.650	6.650	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte HVWN	37.627	66.384	31.439	4.865	4.935	6.650	6.650	6.650	26.650	55.023	10.277	46.579	38.342	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 HVWN	964.746	1.254.278	1.058.242	804.249	858.366	734.530	693.885	675.959	841.440	873.626	774.863	759.255	774.863	576.139
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 HVWN	1.005.400	1.314.326	1.092.963	795.186	863.301	741.180	700.535	682.609	848.090	880.276	781.535	765.905	774.863	576.139
Totaal uitgaven stand Miljoenennota 2019 HVWN	1.005.400	1.314.326	1.092.963	795.186	863.301	741.180	700.535	682.609	848.090	880.276	781.535	765.905	774.863	576.139
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2018 HVWN	1.005.400	1.314.326	1.092.963	795.186	863.301	741.180	700.535	682.609	848.090	880.276	781.535	765.905	774.863	576.139
Realisatie 2018 HVWN	1.005.400	1.314.326	1.092.963	795.186	863.301	741.180	700.535	682.609	848.090	880.276	781.535	765.905	774.863	576.139
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten HVWN	131.197	133.927	100.240	59.500	37.668	0	7.976	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen derden Hoofdwaawegennet	8.235	1.210	1.210											
Saldo 2017	-2.379													
Mutaties voorjaarsnota 2018	3.436	1.210	1.210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten HVWN	134.633	135.137	101.450	59.500	37.668	0	7.976	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 17.02 Betuweroute		4.942	4.807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afrekening ProfRail 3e tertaal 2017	287	287													
Saldo 2017	1.806	1.806													
Mutaties voorjaarsnota 2018		2.693	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 17.02 Betuweroute		7.035	4.807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 17.03 HSL		8.894	22.750	17.200	16.600	16.700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen derden Sponoewegen	622	622													
Geluidsmaatregelen HSL-Zuid	-68.834	-1.688	-19.746	-14.100	-16.600	-16.700									
Opdracht Infraspied HSL-Zuid	-7.413	-2.972	-2.777	-1.664											
Saldo 2017	3.853	2.100	2.100	2.200											
Zettingenproblematiek HSL-Zuid	6.400	1.294	-20.423	-12.943	-16.600	-16.700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2018		10.188	2.327	4.257	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 17.03 HSL		34.940	3.872	1.724	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993	35.180	0	0	0
Saldo 2017	3.976	3.976													
Mutaties voorjaarsnota 2018		3.976	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 17.06 PMR		38.916	3.872	1.724	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993	35.180	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 17.07 ERTMS		98.823	147.261	208.772	283.829	299.771	278.127	214.672	165.283	136.408	138.421	108.500	81.043	126.744	2
Correctie kasschuif OB2018	2														
HXII: ERTMS	-2.023														
Saldo 2017	26.605	26.605													
Mutaties voorjaarsnota 2018		24.582	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 17.07 ERTMS		123.405	147.261	208.772	283.829	299.771	278.127	214.672	165.283	136.408	138.421	108.500	81.043	126.744	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok		114.898	164.812	192.195	179.382	157.536	127.454	121.430	84.229	66.604	95.664	53.664	0	0	0
Saldo 2017	29.112	29.112													
Mutaties voorjaarsnota 2018		144.010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok		262.497	343.502	419.891	482.804	477.000	408.574	339.095	252.505	206.005	237.078	197.364	81.043	126.742	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Mega VenV		323.554	323.079	406.948	466.204	460.300	408.574	339.095	252.505	206.005	237.078	197.364	81.043	126.744	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Mega VenV		323.554	323.079	406.948	466.204	460.300	408.574	339.095	252.505	206.005	237.078	197.364	81.043	126.744	0
Totaal uitgaven stand Miljoenennota 2019 Mega VenV		323.554	323.079	406.948	466.204	460.300	408.574	339.095	252.505	206.005	237.078	197.364	81.043	126.744	0
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2018 Mega VenV		323.554	323.079	406.948	466.204	460.300	408.574	339.095	252.505	206.005	237.078	197.364	81.043	126.744	0
Realisatie 2018 Mega VenV		323.554	323.079	406.948	466.204	460.300	408.574	339.095	252.505	206.005	237.078	197.364	81.043	126.744	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten Mega VenV		30.436	61.496	69.039	92.586	39.677	33.056	31.303	21.214	62.068	24.094	19.708	0	0	0
Afrekening ProfRail 3e tertaal 2017	287	287													
Bijdragen derden Sponoewegen	622	622													
Saldo 2017	-1.126	-1.126													
Mutaties voorjaarsnota 2018		-638	0	621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten Mega VenV		29.598	61.496	69.660	92.586	39.677	33.056	31.303	21.214	62.068	24.094	19.708	0	0	0

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.03 Intermod. verz.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nazorg spoorprojecten	-3	-3													
Saldo 2017	3	3													
Mutaties voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.03 Intermod. verz.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.06 Ext. veiligheid		1.016	879	775	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2017	4.627	4.627													
Mutaties voorjaarsnota 2018	4.627	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.06 Ext. veiligheid	5.643	879	775	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoeverst.kosten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afstroming eigen vermogen RWS	12.380	12.380													
Saldo 2017	32.507	32.507													
Mutaties voorjaarsnota 2018	44.887	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoeverst.kosten	44.887	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aanvullende post Infrastructuurfonds	260.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2018	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet		1.950	1.289	255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herkeveling Omgevingswet (nota van wijziging)	-1.872	-1.872	-1.246	-223											
BZK: Omgevingswet	-22.744	22.744													
Saldo 2017	22.744	22.744													
Mutaties voorjaarsnota 2018	-1.872	-1.246	-223	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet	78	53	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Overige uitg.en ontv.		2.966	2.178	1.030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Overige uitg.en ontv.	55.608	55.608	5.932	5.807	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal uitgaven stand Miljoenennota 2019 Overige uitg.en ontv.		55.608	5.932	5.807	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2018 Overige uitg.en ontv.	55.608	55.608	5.932	5.807	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Realisatie 2018 Overige uitg.en ontv.		55.608	5.932	5.807	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afstroming eigen vermogen RWS	12.380	12.380													
Saldo 2017	-4	-4													
Mutaties voorjaarsnota 2018	12.376	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten Overige uitg.en ontv.	12.376	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 18.10 Voordelig saldo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2017	78.728	78.728													
Mutaties voorjaarsnota 2018	78.728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 18.10 Voordelig saldo	78.728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018 Overige uitg.en ontv.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten stand eerste supplettoire begroting 2018 Overige uitg.en ontv.	91.104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten stand Miljoenennota 2019 Overige uitg.en ontv.	91.104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten stand tweede supplettoire begroting 2018 Overige uitg.en ontv.	91.104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2018 Overige uitg.en ontv.	91.104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontverpbegroting 2018 artikelonderdeel 19.09															
Hervestelling Omgevingswet (nota van wijziging)	-3.341	5.676.892	5.956.825	5.995.084	5.918.480	6.082.168	6.030.014	5.661.891	5.553.891	5.121.536	5.041.999	4.942.140	5.233.405	5.225.818	5.361.316
Aanvullende post Infrastructuurfonds	3.100.000	542.525	976.850	480.625	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
BCF: Beter Benutten GF	-155	-155	-155												
BCF: Beter Benutten PF	-1.533	-1.533	-1.533												
BCF: Booggeleid	-29	-29	-29												
BCF: Halve aansluiting A6	-130	-130	-130												
BZK: Omgevingswet	-22.744	-22.744	-22.744												
Defensie: Dorniers Kustwacht	-21.014	-3.230	-5.928	-5.928	-5.928										
Defensie: noodsteun en betonnen Kustwacht	-2.878	-2.878													
GF: Beter Benutten	-2.585	-2.585													
GF: Booggeleid	-137	-137													
HXII/BDU: Blankenburgverbinding	-3.136	-3.136													
HXII/BDU: Uitvoering regiopakketten vervolg BB	-26.431	-26.431													
HXII: Beter Benutten	-2.698	-2.698													
HXII: ERTMS	-2.023	-2.023													
HXII: Topsector Logistiek	-32.773	-9.662	-12.444	-10.667											
PF: Beter Benutten	-15.966	-15.966													
PF: Halve aansluiting A6	-620	-620													
Mutaties voorjaarsnota 2018		446.696	957.232	463.807	94.072	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 19.09		6.123.588	6.914.057	6.458.891	6.012.552	6.182.168	6.130.014	5.761.891	5.653.891	5.221.536	5.141.999	5.042.140	5.333.405	5.325.818	5.461.316
Totaal ontvangsten stand ontverpbegroting 2018		5.676.892	5.956.825	5.995.084	5.918.480	6.082.168	6.030.014	5.661.891	5.553.891	5.121.536	5.041.999	4.942.140	5.233.405	5.225.818	5.361.316
Totaal ontvangsten stand eerste supplettoire begroting 2018		6.123.588	6.914.057	6.458.891	6.012.552	6.182.168	6.130.014	5.761.891	5.653.891	5.221.536	5.141.999	5.042.140	5.333.405	5.325.818	5.461.316
Totaal ontvangsten stand Miljoenennota 2019		6.123.588	6.914.057	6.458.891	6.012.552	6.182.168	6.130.014	5.761.891	5.653.891	5.221.536	5.141.999	5.042.140	5.333.405	5.325.818	5.461.316
Totaal ontvangsten stand tweede supplettoire begroting 2018		6.123.588	6.914.057	6.458.891	6.012.552	6.182.168	6.130.014	5.761.891	5.653.891	5.221.536	5.141.999	5.042.140	5.333.405	5.325.818	5.461.316
Realisatie 2018		6.123.588	6.914.057	6.458.891	6.012.552	6.182.168	6.130.014	5.761.891	5.653.891	5.221.536	5.141.999	5.042.140	5.333.405	5.325.818	5.461.316

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
  - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.
- De stand «vorig» betreft de stand in de Slotwet 2017.

Artikel 12 Hoofdwegennet

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Nationaal							
Kleine projecten / Afronding projecten	14	10	50	53	nvt	nvt	
Programma 130 km	2	1	44	44	-	-	
Programma aansluitingen	44	38	114	114	nvt	nvt	
Quick Wins Wegen	1	0	12	12	-	-	
ZSM 1+2 (spoedwet wegverbreding)	6	3	1.544	1.544	2016	2016	
Projecten Noordwest-Nederland							
A10 Amsterdam praktijkproef FES	11	8	51	51	2018	2018	
A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere	76	66	1.356	1.356	2024-2026	2024-2026	
A9 Badhoevedorp	15	8	327	327	2017	2017	
A2 Holendrecht – Oudenrijn	1	0	1.216	1.216	2012	2012	
A28 Utrecht – Amersfoort	0	0	202	202	2013	2013	
A28 Knooppunt Hoevelaken	29	31	763	763	2023-2025	2023-2025	
A1 Bunschoten-Knooppunt Hoevelaken	1		20	20	2015	2015	
N50 Ens – Emmeloord	1		20	20	2016	2016	
A7/A8 Purmerend – Zaandam – Coenplein	1		21	21	2015	2015	
A10 Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel (Zuidas)	17	26	301	301	2028	2028	
Projecten Zuidwest-Nederland							
A24 Blankenburgtunnel (excl. tologgave)	83	86	785	782	2022-2024	2022-2024	
A4 Burgerven – Leiden	1	0	548	548	2015	2015	
A4-A44 Rijnlandroute	115	102	558	558	Regio	Regio	
A4 Delft – Schiedam	7	10	659	659	2015	2015	
A4 Vlietland / N14			16	16	2020-2022	2020-2022	
N57/N59 EuroRAP (verkeersveiligheid)	5	5	11	11	2020	2020	
N61 Hoek-Schoondijke	0		111	111	2015	2015	
A16 Rotterdam	61	57	984	984	2022-2024	2022-2024	
Projecten Zuid-Nederland							
A4 Dinteloord-Bergen op Zoom	0		258	258	2014	2014	
A67 Aanpak toerit Someren	0		6	6	2015	2015	
A2 Maasbracht – Geleen, 1e fase	1	0	154	154	2013	2013	
A2 Passage Maastricht	6		679	679	2016	2016	
A76 Aansluiting Nuth	14	14	59	59	Regio	Regio	
Projecten Oost-Nederland							
A50 Ewijk – Valburg	0	0	271	271	2017	2017	
N35 Combiplan Nijverdal	0		321	321	2015	2015	
N35 Wijthmen – Nijverdal	5	4	15	15	2018	2018	
A1 Apeldoorn Zuid – Beekbergen	2	5	32	32	2017	2017	
N35 Zwolle – Wijthmen	7	7	53	48	2018	2018	
Projecten Noord-Nederland							
N31 Leeuwarden (De Haak)	1	0	217	217	2014	2014	

Realisatieprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2	92	87	681	680	2019–2021	2019–2021	
Overige maatregelen							
Meer kwaliteit leefomgeving	20	20	177	177			
Meer veilig	10	10	49	49			
Afrondingen	1						
Totaal uitvoeringsprogramma	650	598	12.685	12.679			
Realisatieuitgaven op IF 12.03.01 mbt planuitwerking	148	100					
Programma Realisatie (IF 12.03.01)	798	698					
Budget Realisatie (IF 12.03.01)	621	546					
Overprogrammering (-)	- 177	- 152					

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdwegennet (12.03.02)	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Realisatieuitgaven op IF12.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten	- 356	- 237	nvt	nvt	
Projecten Nationaal					
Beter Benutten	353	390	nvt	nvt	1
Geluidsaneringsprogramma – weg	260	260	nvt	nvt	
Kosten voorbereiding tol	29	29			
Lucht – weg (NSL hoofdwegennet)	198	198	nvt	nvt	
Reservering voor LCC	289	289	nvt	nvt	
Snelfietsroutes	13	16			2
Tolreservering Blankenburgverbinding en ViA15	108	108	nvt	nvt	
Vervolgprogramma Meer Veilig	30	30			
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen	166	176	nvt	nvt	
Projecten Noordwest-Nederland					
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere, deeltraject A9 Amstelveen (deel 4)	717	717	2024–2026	2024–2026	
A12/A27 Ring Utrecht	1.153	1.153	2024–2026	2024–2026	
A7/A8 Corridor Amsterdam-Hoorn	300	300			
Landzijdige Bereikbaarheid Lelystad Airport: Verbreding A6	51	51	2021–2023	2021–2023	
Landzijdige Bereikbaarheid Lelystad Airport: Aansluiting A6	13	13			
Rijksbijdrage aan de Noordelijke Randweg Utrecht	168	168	Regio	Regio	
Stedelijke Bereikbaarheid Almere	26	26	nvt	nvt	
Projecten Zuidwest-Nederland					
A15 Papendrecht – Sliedrecht	15	15	2018–2020	2018–2020	
A20 Nieuwerkerk a/d IJssel – Gouda	175	175	2024–2026	2024–2026	
A4 Passage Den Haag	453	453	2026–2028	2026–2028	
A4 Leiden	50	50			
Rijksbijdrage aan kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding	23	26	nvt	nvt	3
Projecten Zuid-Nederland					
A2 't Vonderen – Kerensheide	265	265	2025–2027	2025–2027	
A27 Houten – Hooipolder	1.263	1.263	2023–2025	2023–2025	
A67/A73 Knooppunt Zaarderheiken	5	5			
Landzijdige Bereikbaarheid Eindhoven Airport	25	25			
N65 Vught – Haaren	98	98	2023	2023	
Programma SmartwayZ.NL: A67 Leenderheide-Zaarderheiken	152	152			
Programma SmartwayZ.NL: InnovA58	405	405	2022–2024	2022–2024	
Programma SmartwayZ.NL: ITS en Smart Mobility	30	30	nvt	nvt	
Projecten Oost-Nederland					
A1 Apeldoorn – Azelo	429	429	Fase 1: 2020–2022 Fase 2: 2026–2028	Fase 1: 2020–2022 Fase 2: 2026–2028	
A1/A30 Barneveld	10	10			
A12/A15 Ressen – Oudbroeken (excl. tolopbrengsten) (ViA15)	547	547	2021–2023	2021–2023	
N35 Nijverdal – Wierden	105	105	2022–2024	2022–2024	

Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdwegennet (12.03.02)	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
N50 Kampen – Kampen Zuid	5	5			
Reservering terugbetaling voorfinanciering A1 Apeldoorn – Azelo	29	29	nvt	nvt	
Projecten Noord-Nederland					
N33 Zuidbroek-Appingedam	97	97	2021–2023	2021–2023	
Overige projecten en reserveringen	125	197			
Projecten in voorbereiding					
Projecten Nationaal					
Studiebudget Verkenningen / MIRT onderzoeken					
Gebiedsprogramma's					
Projecten Noordwest-Nederland					
Gebiedsprogramma Amsterdam	200	200			
Projecten Zuidwest-Nederland					
Gebiedsprogramma Rotterdam – Den Haag	200	200			
Projecten Oost-Nederland					
Goederencorridor Oost	200	200			
Totaal programma planuitwerking en verkenning	8.424	8.668			
Begroting (IF 12.03.02)	8.424	8.668			

1. De verlaging van het projectbudget Beter Benutten komt onder andere voort uit overheveling van budgetten naar het Provinciefonds (€ 4,7 miljoen), Gemeentefonds (€ 2,6 miljoen) en het BTW-compensatiefonds (€ 0,5 miljoen). Daarnaast wordt er budget overgeheveld naar de begroting Hoofdstuk XII (€ 29,1 miljoen), waarvan het grootste bedrag voor de uitvoering van de regiopakketten Beter Benutten is bestemd (€ 26,4 miljoen).
2. De verlaging van het projectbudget Snelfietsroutes komt voort uit de decentralisatie uitkeringen naar het Provinciefonds (€ 2,6 miljoen) en het BTW-compensatiefonds (€ 0,5 miljoen) voor de Snelfietsroutes.
3. De verlaging van het projectbudget Rijksbijdrage aan kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding is het gevolg van een overboeking (€ 3,1 miljoen) vanuit het Infrastructuurfonds naar Artikel 25 Brede Doeluitkering op de begroting Hoofdstuk XII ten behoeve van het door de Metropoolregio Rotterdam Den Haag opgestelde Kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding.

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Geïntegreerde contractvormen Hoofdwegennet (12.04)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Noordwest-Nederland							
Aflossing tunnels	47	47	939	939	–	–	
A10 Tweede Coentunnel	46	52	2.141	2.141	2013	2013	
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A1/A6)	64	98	1.774	1.774	2019	2019	
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A9 Gaasperdammerweg)	201	200	1.102	1.102	2021	2021	
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A6 Almere)	12	9	374	374	2020	2020	
A12 Lunetten – Veenendaal	27	24	670	670	2012	2012	
A27/A1 Utrecht-Eemnes-Bunschoten	14	10	348	348	2018–2020	2018–2020	
Projecten Zuidwest-Nederland							
A15 Maasvlakte – Vaanplein	116	84	2.111	2.111	2015	2015	
Projecten Zuid-Nederland							
A59 Rosmalen – Geffen, PPS	1	1	277	277	2005	2005	
Projecten Oost-Nederland							
A12 Ede – Grijsoord	10	10	169	169	2016	2016	

<i>Geïntegreerde contractvormen Hoofdwegennet (12.04)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
N18 Varsseveld – Enschede	9	26	446	446	2018	2018	
Projecten Noord-Nederland							
N31 Leeuwarden – Drachten	6	6	166	166	2007	2007	
N33 Assen – Zuidbroek	14	14	331	331	2014	2014	
Afrondingen							
Tolgefinancierde uitgaven (NCW)							
Tolgefinancierde uitgaven A24			230	230	nvt	nvt	
Blankenburgtunnel							
Tolgefinancierde uitgaven A12/A15 Ressen – Oudbroeken (ViA15)			289	289	nvt	nvt	
Totaal	567	581	11.367	11.367			
Begroting (IF 12.04)	567	581					

Artikel 13 Spoorwegen

Realisatieprogramma personenvervoer

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Realisatieprogramma Personen- vervoer (13.03.01)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten nationaal							
Benutten, betrouwbaarheid en capaciteit							
Be- en bijsturing toekomst	6	4	15	15	2019	2019	
ERTMS-pilot Amsterdam-Utrecht en expertisecentrum	2	1	9	9	2015	2015	
Geluidsanering Spoorwegen	24	16	592	594	divers	divers	
Opstellen reizigerstreinen korte termijn	7	6	43	43	2020	2020	
Uitvoeringsprogramma geluid emplacementen (UPGE)	4	4	30	30	divers	divers	
Verbeteraanpak stations	7	6	12	13	2018	2018	
Verbeteraanpak trein	13	5	50	55	2019	2019	
Vervolgfase Beter en Meer / Opstelcapaciteit	7	6	32	32	divers	divers	
Programma Hoogfrequent Spoorvervoer							
PHS Ede	1	1	43	43	2021	2021	
PHS Diezebrug			2	2	2013	2013	
PHS DSSU (incl. voorinvestering)	29	16	315	315	2017	2017	
PHS Meteren – Boxtel	3		10	10	2017	2017	
PHS Overweg Klompersteeg Veenendaal	2	2	9	9	2019	2019	
PHS Rijswijk – Rotterdam	4		313	10	2023	2023	1
PHS Spooromgeving Geldermalsen	44	36	133	133	2021	2021	
PHS Spoorweb	6		6		divers	divers	2
Stations en stationsaanpassingen							
Cameratoezicht op stations	0	2	13	13	2017	2017	
Kleine stations	9	8	17	17	divers	divers	
Toegankelijkheid stations	37	39	488	488	divers	divers	
Overige projecten/programma's /lijndelen etc.							
Aanleg ATBvv	12	11	67	68	divers	divers	
Aanleg ATBvv op A2 corridor en Brabantroute	2	3	20	20	divers	divers	
AKI-plan en veiligheidsknelpunten	11	10	392	392	divers	divers	
Booggeluid	1	0	4	4	divers	divers	
Fietsparkeren bij stations	21	24	264	266	divers	divers	
Kleine projecten personenvervoer	14	6	28	21	divers	divers	
Nazorg gereedgekomen lijnen/haltes	12	4	23	26	divers	divers	
Niet actief beveiligde overwegen (NABO)	7	7	39	39	divers	divers	

Realisatieprogramma Personen- vervoer (13.03.01)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Ontsnippering	20	15	79	79	divers	divers	
Programma aanpak suicidepreventie	6	4	14	14	2021	2021	
Programma kleine functiewijzigingen	30	37	381	379	divers	divers	
Punctualiteits-/capaciteitsknelpunten	7	2	179	179	divers	divers	
Projecten Noordwest-Nederland							
Amsterdam-Almere-Lelystad							
OV SAAL korte termijn	58	38	688	688	2016	2016	
OV SAAL middellange termijn	13	12	24	24	2019	2019	
Stations en stationsaanpassingen							
Amsterdam CS, Cuypershal	2	2	26	26	2018	2018	
Amsterdam CS, Fietsenstalling	1	1	11	11	2019	2019	
OV-terminal stationsgebied Utrecht (VINEX/NSP)	31	25	412	412	2016	2016	
Overige projecten/lijdelen etc.							
Regionet (inclusief verkeersmaatregelen Schiphol)	1	2	177	177	divers	divers	
Vleuten – Geldermalsen 4/6 sporen (incl. RSS)	29	28	910	910	divers	divers	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Stations en stationsaanpassingen							
Den Haag CS perronsporen 11 en 12	1	1	39	39	2022	2022	
Overige projecten/lijdelen etc.							
Rijswijk – Schiedam incl. spoorcorridor Delft	6	6	607	607	2017	2017	
Projecten Oost Nederland							
Utrecht-Arnhem-Zevenaar							
Traject Oost uitv. convenant DMB	23	30	235	235	divers	divers	
Overige projecten/lijdelen etc.							
Regionale lijnen Gelderland	1	1	15	16	divers	divers	
Zwolle – Herfte	56		205		2021	2021	3
Projecten Noord Nederland							
Partiële spooruitbreiding Groningen-Leeuwarden	26	23	49	49	divers	divers	
Sporendriehoek Noord-Nederland	13	13	135	140	divers	divers	
Afrondingen	2	1					
Totaal ProRail projecten	611	458	7.155	6.652			
Overige (niet ProRail) projecten							
Intensivering Spoor in steden (I)	0		215	215			
NS compensatie	57		160	160			
Totaal overige (niet ProRail) projecten	57	0	375	375			
Totaal uitvoeringsprogramma	668	458	7.530	7.027			
Realisatieuitgaven op IF 13.03.01 mbt planuitwerking	26	24					
Afrekening voorschotten	38						
Programma Realisatie (IF 13.03.01)	732	482					
Budget Realisatie (IF 13.03.01)	732	506					
Overprogrammering (-)	0	24					

1. Dit betreft een faseovergang van het PHS-deelproject Rijswijk-Rotterdam. Dit deelproject is overgeboekt van het planstudieprogramma (13.03.04) naar het realisatieprogramma (13.03.01).
2. Dit betreft een faseovergang van het PHS-deelproject Spoorweb. Dit deelproject is overgeboekt van het planstudieprogramma (13.03.04) naar het realisatieprogramma (13.03.01).
3. Dit betreft een faseovergang van het project Zwolle-Herfte. Dit deelproject is overgeboekt van het planstudieprogramma (13.03.04) naar het realisatieprogramma (13.03.01).

Realisatieprogramma goederenvervoer

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Goederenvervoer (13.03.02)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
ProRail Projecten							
Projecten nationaal							
Kleine projecten goederenvervoer	1	0	2	3	divers	divers	
Optimalisering Goederencorridor Rotterdam-Genuea	25	24	169	169	divers	divers	
PAGE risico reductie	1	1	19	19	divers	divers	
Programma Emplacements op orde	14	12	58	59	2020	2020	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Geluidmaatregelen Zeeuwselijn	8	8	27	27	2018	2018	
Spooraansluiting 2e Maasvlakte achterlandverbinding Calandbrug	6	4	220	220	divers	divers	
	0		159	159	2020	2020	
Projecten Zuid-Nederland							
Venlo Logistiek multimodaal knooppunt	5		5	9	2019	2019	1
Projecten Oost Nederland							
Uitv.progr Goederenroute Elst-Deventer-Twente (NaNov)	14	13	139	139	2021	2021	
Overige projecten							
Nazorg gereedgekomen projecten	0	0	3	3	divers	divers	
Afrondingen	3	1					
Totaal uitvoeringsprogramma	77	63	801	807			
Planuitwerkingskosten realisatieprogramma t.l.v. IF 13.03.05	- 4	- 1					
Afrekening voorschotten	1						
Programma Realisatie (IF 13.03.02)	74	62	801	807			
Budget Realisatie (IF 13.03.02)	74	62	801	807			
Overprogrammering (-)							

1. Voor de toename van beheer en onderhoudskosten als gevolg van de nieuwe infrastructuur, worden middelen overgeheveld vanuit het projectbudget naar artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderhoud en vervanging.

Planstudieprogramma personenvervoer

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogramma Personenvervoer (13.03.04)	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Realisatieuitgaven op IF 13.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten	- 82	- 72			
Projecten Nationaal					
Beter Benutten Decentraal Spoor (Decentraal Spoor, fase 2 (NMCA))	26	38	divers	divers	1
Grensoverschrijdend Spoorvervoer	49	49	divers	divers	
Kleine projecten Personenvervoer	2	7	divers	divers	
Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO)	196	197	divers	divers	
Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)	2.113	2.432	divers	divers	2
Reizigersfonds	3	3	nvt	nvt	
Geluidsmaatregelen HSL-Zuid	71	71	divers	divers	
Prestatieverbetering HSL-Zuid	60	60	divers	divers	
Projecten Oost-Nederland					
Quick scan decentraal spoor Gelderland	20	19	divers	divers	
Zwolle – Herfte		205	2021	2021	3
Projecten Noordwest-Nederland					
OV Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad	334	334	divers	divers	
Multimodale knoop Schiphol	253	253	divers	divers	
Overige projecten en reserveringen	3	13			

Planuitwerkingsprogramma Personenvervoer (13.03.04)	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	Projectbudget	Indienststelling	Projectbudget	Indienststelling	
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesignaleerde risico's</i>					
Totaal planuitwerkingsprogramma	3.048	3.609			
Begroting (IF 13.03.04)	3.048	3.609			

1. Vanuit het programma Beter Benutten Decentraal Spoor wordt via de decentralisatieuitkering bijgedragen aan (decentrale spoor)projecten van provincies en gemeenten. Er wordt bij de Voorjaarsnota € 9,5 miljoen overgeheveld naar het Provinciefonds- en het BTW-compensatiefonds. Daarnaast heeft een bijdrage van € 2,3 miljoen plaatsgevonden voor het project Zwolle-Herfte ten behoeve van een extra perronspoor.
2. De verlaging van het projectbudget wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de faseovergang van het PHS-deelproject Rijswijk- Rotterdam. Dit deelproject is overgeboekt van het planstudieprogramma (13.03.04) naar het realisatieprogramma (13.03.01).
4. De verlaging van het projectbudget wordt veroorzaakt door de faseovergang van het project Zwolle- Herfte. Dit deelproject is overgeboekt van het planstudieprogramma (13.03.04) naar het realisatieprogramma (13.03.01).

Planstudieprogramma goederenvervoer

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogramma Goederenvervoer (13.03.05)	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	Projectbudget	Indienststelling	Projectbudget	Indienststelling	
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	
Planuitwerkingskosten van realisatieprogramma IF 13.03.02	46	48			
Projecten Nationaal					
Kleine projecten Goederenvervoer	16	16	divers	divers	
Overige projecten en reserveringen					
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesignaleerde Risico's</i>					
Totaal planuitwerkingsprogramma	62	64			
Begroting (IF 13.03.05)	62	64			

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Geïntegreerde contractvormen Spoorwegen (13.04)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Kasbudget 2018	Projectbudget	Projectbudget	Oplevering	Oplevering		
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Beschikbaarheidsvergoeding ¹	151	150	3.632	3.632			
Rente- en belastingaanpassingen ²	- 11	- 16	- 139	- 135			
Diverse afrekeningen etc. ³	39	28	91	80			
Afrondingen							
Totaal	179	162	3.584	3.577			

<i>Geïntegreerde contractvormen Spoorwegen (13.04)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Begroting (IF 13.04)	179	162					

¹ De beschikbaarheidsvergoeding is inclusief de verwachte toekomstige indexeringen

² Rente wordt halfjaarlijks verrekend op basis van de werkelijke Euribor-stand; de belastingwijziging is een technische, voor de Staat budgetneutrale, correctie die bij de Belastingdienst leidt tot even grote ontvangsten.

³ Dit betreft diverse nog door te voeren wijzigingen op de HSL-Zuid infrastructuur, waarvan aanpassing van het ERTMS-systeem (voor de Intercity Nieuwe Generatie) de grootste is.

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Realisatieprogramma Regionaal, lokale infrastructuur (14.01.03)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Noordwest-Nederland							
Noord/Zuidlijn Noord-WTC	31	31	1.186	1.186	2018	2018	
Utrecht Trams naar De Uithof	30	30	111	111	2018	2018	
Ombouw Amstelveenlijn	25	25	78	78	2020	2020	
Projecten Zuidwest-Nederland							
HOV netwerk Zuid-Holland Noord (voorheen Rijn-Gouwelijn)	47	47	205	205	2021	2021	
Rotterdamsebaan	63	62	298	298	Regio	Regio	
Afronding	- 1						
Programma Realisatie (IF 14.01.03)	195	195	1.878	1.878			
Budget Realisatie (IF 14.01.03)	195	195					
Overprogrammering (-)	0	0					

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Planuitwerkingsprogramma Regionaal, lokale infrastructuur (14.01.02)</i>	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Overige projecten en reserveringen					
<i>Projecten in voorbereiding</i>			48	48	
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesignaleerde risico's</i>					
Totaal programma planuitwerking en verkenning			48	48	
Begroting (IF 14.01.02)			48	48	

Projectoverzicht Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (14.03)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Noord-Nederland							
14.03.01 Concrete bereikbaarheids- projecten ^{1 2 3}	3	3	120	121			
14.03.02 Regionaal Mobiliteitsfonds		33	536	536			

Projectoverzicht Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (14.03)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
14.03.03 Ruimtelijk economisch programma	5	5	5	5			
Afronding	- 1						
Begroting (IF 14.03)	7	41	661	662			
LMCA Spoor: spoordriehoek ⁴	13	13	135	140			
Totale rijksbijdrage Noord-Nederland	20	54	796	802			

¹ Bijdragen regio zijn in prijspeil 2007.

² Het betreft de volgende projecten: A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) fase 2; Bereikbaarheid Leeuwarden; Bereikbaarheid Assen; N50 Ramspol-Ens en Openbaar vervoer/spoor. De totale rijksbijdrage is inclusief € 200 miljoen uit het MIRT ten behoeve van de A7 ZRG fase 2.

³ Uit het regionaal mobiliteitsfonds wordt een bijdrage van € 100 miljoen (prijspeil 2007) geleverd aan de concrete projecten. Deze bijdrage vervalt, indien na realisatie van de concrete projecten is gebleken dat deze bijdrage niet nodig is.

⁴ Betreft Pakket Noorden, hetgeen op artikel 13 Spoorwegen is opgenomen.

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Hoofdvaarwegennet (15.03.01)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Nationaal							
Quick Wins Binnenhavens	1		61	61	2009–2017	2009–2017	
Impuls Dynamisch Verkeersmanagement Vaarwegen	4	2	97	97	2015	2015	
Walradarsystemen	1	1	26	25	2018	2018	
Beter Benutten	2	3	18	18			
Projecten Noordwest-Nederland							
De Zaan (Wilhelminasluis)			13	13	2019	2019	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Rijn Scheldeverbinding	0	0	2	2	2016	2016	
Nieuwe Sluis Terneuzen	81	99	1.011	1.011	2022	2022	
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Beneden-Lek	7	6	13	13	2019	2019	
Quick wins Volkeraksluizen	0		3	3	2017	2017	
Projecten Zuid-Nederland							
Wilhelminakanaal Tilburg	4		96	96	na 2017	na 2017	
Zuid-Willemsvaart; aanleg Maximakanaal en opwaardering tot Veghel	0	0	430	430	2015	2015	
Maasroute, modernisering fase 2	36	28	629	629	2018	2018	
Projecten Oost Nederland							
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)	2	1	65	65	2017	2017	
Verruiming Twentekanalen fase 2	56	47	93	93	2019	2019	
Toekomstvisie Waal	13	13	132	132	2019–2020	2019–2020	
Projecten Noord-Nederland							
Vaarweg Lemmer – Delfzijl fase 1; verbetering tot klasse Va	7	7	284	284	2017	2017	
Verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee	3	5	32	30	2017	2017	
Overige projecten							
Kleine projecten / Afronding projecten	1	0	2	2			
Afronding	3	- 1					
Totaal uitvoeringsprogramma	221	211	3.007	3.004			
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt planuitwerking	7	2					

<i>Realisatieprogramma Hoofdvaarwegennet (15.03.01)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Programma Realisatie (IF 15.03.01)	228	213					
Begroting Realisatie (IF 15.03.01)	212	219					
Overprogrammering (-)	- 16	6					

Planstudieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdvaarwegennet (15.03.02)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten			- 28	- 1	nvt	nvt	
Projecten Nationaal							
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen			7	9	nvt	nvt	
Reservering voor LCC			205	205	nvt	nvt	
Projecten Noordwest-Nederland							
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Amsterdam-Lemmer			6	6	2025-2027	2025-2027	
Lichtenen buitenhaven IJmuiden			65	65	nbn	nbn	
Vaarweg IJsselmeer-Meppel			36	36	2023	2023	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Capaciteitsuitbreiding overnachtingplaatsen Merwedese			20	20	2021	2021	
Verkeerssituatie splitsing Hollandsch Diep-Dordtsche Kil			10	10	2025-2027	2025-2027	
Capaciteit Volkeraksluizen			152	152	2024-2026	2024-2026	
Projecten Oost-Nederland							
Bovenloop IJssel (IJsselkop tot Zutphen)			36	36	2026-2028	2026-2028	
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen IJssel			28	28	2021-2022	2021-2022	
Projecten Noord-Nederland							
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2			102	102	2023-2025	2023-2025	
Overige projecten en reserveringen			335	356			
<i>Projecten in voorbereiding</i>							
Projecten Zuidwest-Nederland							
Kreekraksluizen					2026-2028	2026-2028	
Projecten Oost-Nederland							
Verkenning IJssel fase 2					2028	2028	
Reservering garantstelling Twentekanal					2018-2020	2018-2020	
Overige projecten in voorbereiding							
Gesignaleerde risico's							
Totaal programma planuitwerking en verkenning			974	1.024			
Begroting (IF 15.03.02)			974	1.024			

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Geïntegreerde contractvormen Hoofdvaarwegennet (15.04)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Noordwest-Nederland							
Lekkanaal: 3e kolk Beatrixsluis en verbreding kanaalzijde/uitbreiding ligplaatsen	0	4	409	409	2019	2019	
Zeetoeegang IJmond	27	32	927	927	2019	2019	
Projecten Zuid-Nederland							
Keersluis Limmel	6	6	90	90	2018	2018	
Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde	4	3	153	153	2020	2020	
Afronding	- 1						
Totaal	36	45	1.579	1.579			
Begroting (IF 15.04)	36	45					

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Betuweroute

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Betuweroute (17.02)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Betuweroute	7	5	4.895	4.895	2007	2007	
Begroting (IF 17.02)	7	5					

HSL-Zuid

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>HSL-zuid (17.03)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
HSL-Zuid (IF 17.03.01)	10	9	6.154	6.154	2009	2009	
HSL-Zuid spoorwegen (17.03.02)			115	115			
HSL-Zuid hoofdwegen (17.03.03)			1.012	1.012			
Totaal	10	9	7.281	7.281			
Begroting (IF 17.03)	10	9					

Project Mainportontwikkeling Rotterdam

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Project Mainportontwikkeling Rotterdam (17.06)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Mainportontwikkeling Rotterdam							
Uitvoeringsorganisatie	1		24	24	n nb	n nb	
750 ha			30	30	n nb	n nb	
Groene verbinding			31	31	2011	2011	
Bestaand Rotterdams Gebied (BRG)					2021	2021	
Landaanwinning							
Voorfinanciering FES monitoringsprogramma			2	2	2007	2007	
Voorfinanciering FES natuurcompensatie	4	3	114	114	n nb	n nb	
Landaanwinning			742	742	2013	2013	
BTW Buitencontour			138	138	2013	2013	
Onvoorzien	35	32	78	78	n nb	n nb	
Afrondingsverschillen	- 1		1	1			
Programma	39	35	1.160	1.160			
Begroting (IF 17.06)	39	35					

ERTMS

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>ERTMS (17.07)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Realisatiefase (17.07.01)	55	42	114	114			
Planuitwerkingsfase (17.07.02)	42	57	2.259	2.259			
Studiekosten	12	14	80	80			

ERTMS (17.07)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Pilotkosten							
Overige planuitwerking OV-SAAL			229	229			
Overige planuitwerking (excl. OV-SAAL)	42	42	1.949	1.949			
Afrondingsverschillen		1		- 1			
Programma	97	99	2.373	2.372			
Afrekening voorschotten							
Begroting (IF 17.07)	97	99					

ZuidasDok

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

ZuidasDok (17.08)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
ZuidasDok					2028	2028	
Projectorganisatie en voorbereiding	23	17	257	257			
OVT incl. keerspoor	15	38	351	351			
Tunnel en A10	41	34	787	787			
Generiek en ruimtelijke inrichting	65	31	213	213			
Afrondingsverschillen				- 1			
Programma	144	120	1.608	1.607			
Begroting (IF 17.08)	144	120					